

TÖRTÉNELEM
8. évfolyamos tanulók számára
3. forduló (DÖNTŐ)
2020. január 27.

Össz.pontszám:	50p	
----------------	------------	--

Név: _____ Évfolyam: _____

Iskola neve, címe: _____

- 1. Válaszd ki, milyen megszólítás járt a felsorolt személyeknek a Horthy-korszakban! A megszólítást az egyes személyek legmagasabb pozíciója vagy a megadott foglalkozása alapján válaszd ki az idézett Illemtörvény felsorolásából! Írd a megfelelő megszólítás sorszámát a táblázatba! Egy helyre egy sorszámot írd! Egy sorszámot több helyre is írhat. (Elemenként 1 pont.)**

1. **szentséges:** pápa
2. **felséges:** uralkodó
3. **fenséges:** az uralkodóház többi tagja
4. **főméltóságú:** kormányzó, esztergomi érsek, hercegek
5. **nagyméltóságú / kegyelmes:** miniszterek, a többi érsek, tábornokok
6. **méltóságos:** püspökök, polgármesterek, ispánok, grófok és bárók, ezredesek, egyetemi tanárok
7. **nagyságos:** plébánosok, lelkészek, bírók, országgyűlési képviselők, egyéb értelmiségiek
8. **tekintetes:** minden kétkezi munkát végző önálló iparos, kereskedő

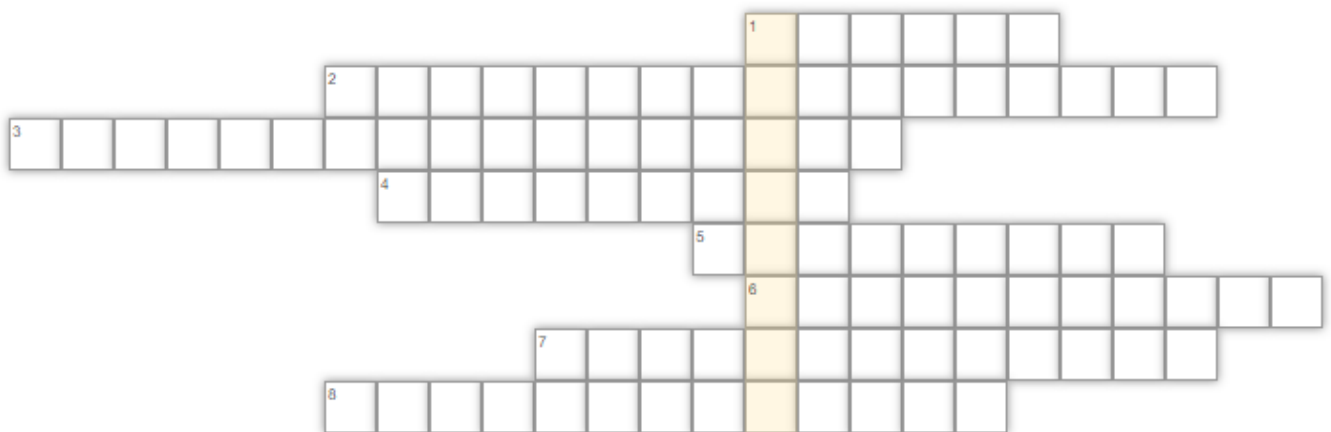
(Herczeg Ferenc Illemtörvénye nyomán, 1930)

Személy	Megszólítás sorszáma
Teleki Pál	
Habsburg-Lotaringiai Miksa	
IV. Károly	
Szentgyörgyi Albert	
Horthy Miklós	
Kiss János borkereskedő	
Klébersberg Kúnó	
Papp Miklós, görögkatolikus pap	

8 pont	
--------	--

2. Töltsd ki a keresztrejtvényt! NEM kell szóközt kihagyni a rejtvényben.

1. Melyik város érdemelte ki a civitas fidelissima nevet?
2. A proletárdiktatúra 133 napos uralma, vezetője Kun Béla volt
3. Hogy nevezték Kratochvil Károly katonáit, akik Erdélyt védték a román hadseregtől?
4. Milyen tisztséget töltött be Horthy Miklós a két világháború között és második világháború alatt?
5. Területének hányad részét veszítette el Magyarország a trianoni békediktátumban?
6. Teleki Pál földrajztudós, később miniszterelnök által a béketárgyalásokra készített térkép elnevezése
7. Melyik épületet védte meg Harry Hill Bandholtz egy lovaglópálcával a román katonáktól?
8. Magyarország miniszterelnöke, az ő nevéhez kötődik a konszolidáció

A keresztrejtvény megfejtése:.....

Milyen történelmi eseményre utalhat a keresztrejtvény megfejtése?

9 pont	
--------	--

3. Válaszolj a kérdésekre a forrás és ismereteid segítségével!

„Az új határ elszakítana Magyarországtól tisztán magyarlakta vagy nagy többségben magyar lakosságú óriási területeket, amelyek a nagy magyar tömbbel szoros összefüggésben vannak.”

(Részlet gr. Apponyi Albert válaszejegyzékéből, 1920)

a) Sorolj fel kettő olyan államot, amely a történelmi Magyarország területéből részesült és ma már NEM létezik!

1. ;2.;

b) Állapítsd meg, mely elvekre hivatkozva lépett fel a szomszédos államok területi követeléseivel szemben az idézett szövegrészletben gr. Apponyi Albert a forrásrészletben?

gazdasági elvek

földrajzi elvek

etnikai elvek

stratégiai elvek

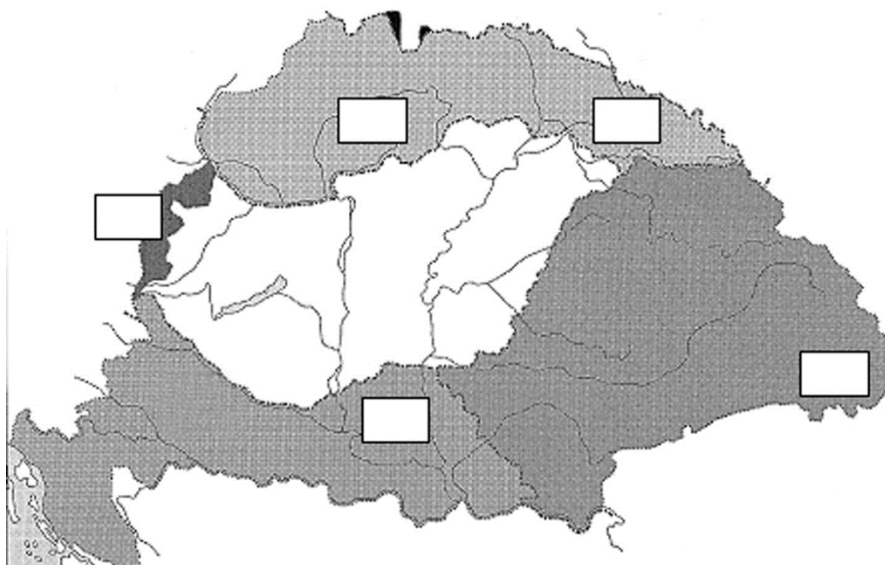
c) Nevezd meg azt a szövetséget, melyet az utódállamok Magyarország elszigetelésére hoztak létre!

.....

4 pont	
--------	--

4. Írd a térkép vázlatba a megfelelő számokat! (Elemenként fél pont)

1. Erdély
2. Felvidék
3. Délvidék
4. Kárpátalja
5. Órvidék

Az alábbi városok mellé írd oda a térképvázlat megfelelő számát, és hogy melyik mai ország területén található!

Város	Terület száma a térkép alapján	Mai ország
Kassa		
Kolozsvár		
Újvidék		
Munkács		
Arad		

Melyik területhez nem kapcsolható a táblázat egyik városa sem?

6 pont	
--------	--

5. Rendeld a forrásokhoz a leginkább hozzájuk illő állítást! (Elemenként 1 pont.)

1. Revíziós plakát

2. Vagonlakók, korabeli fotó

3. „Évégre az állam mindennemű iskolában gondoskodik mindkét nembeli tanulóifjúság rendszeres testneveléséről, a főiskolák körében pedig ezt minden hallgató számára lehetővé teszi, szervezi az iskolát elhagyó ifjúság testnevelését oly módon, hogy ebben 21-ik életévének betöltéséig a nemzetnek minden férfitagja kötelezően részt vegyen, támogatja azokat a társadalmi alakulatokat, melyek testneveléssel komolyan foglalkoznak s működésük nemzeti irányával a támogatást megérdemlik.”

(Részlet az 1921. évi LIII. törvénycikkből)

Állítások:

- a) A magyar társadalom többé nem kíván részt venni olyan háborúban, amely területi veszteséggel jár.
- b) A rendszeres testmozgás elrendelése a trianoni trauma feldolgozását célzó intézkedés.
- c) A békét követően sok menekült érkezett a trianoni Magyarországra.
- d) A társadalom nem fogadja el a veszteségeket és a területek visszaszerzésére törekszik.
- e) A testnevelés szorgalmazása a katonai szolgálatra alkalmas ifjúság nevelését célozta.
- f) A béke után a vasúti kocsik jelentős része az új határon túli területeken maradt.

Forrás sorszáma	Állítás betűjele
1.	
2.	
3.	

3 pont	
--------	--

6. Két világháború közötti magyar társadalom. Válaszd ki a helyes válaszokat a források és ismereteid alapján!

Társadalmi réteg	Számuk (ezer fő)	Arányuk (%)	Egy főre jutó jövedelem (pengő)	Jövedelem az átlaghoz viszonyítva (%) (534 pengő = 100%)
Nagybirtokosok és nagypolgárok	52	0,6	17 800	3 333
Középosztály	1 582	18,3	1 050	197
Parasztok (10–100 kat. holdasok)	748	8,6	432	81
Bányászok és kohászok	112	1,3	427	80
Városi (ipari, közlekedési) munkások	1 903	22	376	70
Önálló kisiparosok	468	5,4	320	60
Ipari napszámosok	224	2,6	250	47
Parasztok (1–10 kat. holdasok)	1 750	20,2	227	43
Mezőgazdasági cselédek	560	6,5	205	38
Mezőgazdasági napszámosok	1 250	14,5	183	34
Összesen	8 649	100,0	534	

„A születéskor várható átlagos élettartam Magyarországon az első világháború előtt 40, 1930-ban 50 és 1941-ben 57 év volt. Ezt az életkörülmények és az egészségügyi ellátás általános javulása eredményezte. A halálozási ráta, amely a háború előtt még elérte a 20 ezreléket, az 1930-as évek elejére 17, az 1940-es évek elejére pedig 14 ezrelékre mérséklődött. A halálozási ráta csökkenése ellenére a természetes szaporodás üteme mérséklődött. A háború előtt ez még meghaladta az 1%-ot, 1931 és 1941 között viszont már csak 0,7%-ot tett ki. A csökkenést a születések számának visszaesése okozta. Az 1920-as évek elején ez még 30 ezrelék körül mozgott, az 1940-es évek elején azonban már csak 20 ezrelék körül járt.”

(Romsics Ignác történész)

Válaszd ki, hogy mely tényezők járulhattak hozzá ahhoz, hogy a lakosság létszáma nőtt! Válaszaidat aláhúzással jelöld!

1. halálozási ráta csökkenése
2. egészségügyi ellátás javulása
3. Magyarország területének gyarapodása
4. születések számának növekedése
5. várható átlagos élettartam növekedése

3 pont	
--------	--

7. Húzd alá a helyes választ! Ha a „nem igaz”-at húzod alá, indokold válaszod!

(1 pont a helyes aláhúzás, 1 pont az indoklás)

a) Horthy Miklós fekete lovon vonult be Budapestre.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

b) IV. Károly első visszatérési kísérletét Horthy Miklós támogatta, mert konzervatív, királpárti politikus volt.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

c) A Numerus clausust Teleki Pál első miniszterelnöksége alatt adták ki.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

d) Teleki Pál lemondása után Bethlen Gábor lett a miniszterelnök.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

e) Teleki Pál lemondása után Bethlen István lett a miniszterelnök.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

f) A Bethlen-Peyer paktumot (megegyezés) Bethlen a kommunistákkal kötötte meg.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

g) A Népszövetségi kölcsön tette lehetővé Magyarország gazdasági konszolidációját.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

h) A népszövetségi kölcsön felhasználásával tengeri kikötőt építettek Magyarországon.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

i) 1927-ben a korona helyett a pengő lett a magyar valuta.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

j) A gazdasági világválság nem hatott Magyarország gazdaságára.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

k) Az 1930-as évek elején Magyarországon nőtt a munkanélküliség.

IGAZ

NEM IGAZ, mert:.....

16 pont	
---------	--